

ULLENSAKER

Kubygda som ble stedet for Norges hovedflyplass v/Trond Lyftingsmo

De siste åra har kraner preget landskapet i Ullensaker. Landskapet på Romerike består av mye løsmasser som sand og grus, foruten leire. Mjela som består av finkornet silt og sand ligger oppå leira. Området omringes i øst og vest av skogkledde åser - Romeriksåsen i vest og store skogtrakter mellom Vorma og Glomma i øst.

Rundt Raknehaugen lå den tidligste bosetningen i Ullensaker. Det går en gammel hulveg til haugen under både E6 og Gardermobanen. Risebru ved Dal har en gammel bru over elva Risa. Tar man Kirkevegen fra Ullensaker kirke til Trondheimsvegen vest for Ullern gård, krysses E6, Gardermobanen, Hovedbanen, Trondheimsvegen og gamle Trondheimsvegen, altså et knutepunkt for samferdsel i Ullensaker.

Landskapet har hevet seg etter istiden og bekker og elver har ført til en betydelig utgraving av den opprinnelig flate sletta. Det er spor etter leirras over hele Romerike.

Mange steder er det fortsatt et utpreget ravinelandskap, men bakkeplaneringen de siste tiårene har jevnet ut store deler av disse særpregede landskapsformene. Ravinene kan ikke håndteres maskinelt med traktor og kan derfor ikke dyrkes etter at hest og plog forsvant som arbeidsredskap fra gården. Mange ravinedaler er nå beitemark som på bildet ovenfor og mange gror igjen.

2019 var produksjonen av melk 600 000 liter melkekvote på en av gårdene på Nafstad. 1969 hadde fem gårder på Nafstad til sammen 200 000 liter melkekvote. Antallet melkeprodusenter i Ullensaker har sunket til 16 i 2017 fra 200 i 1969. Mer produksjon på færre gårder.

Endringene på Romerike med storstilet bakkeplanering innebærer at det satses på dyrking av korn. Antallet dekar med korn har steget fra 40 000 i 1969 til 70 000 i 2017.

Oslo Lufthavn Gardermoen åpnet i 1998. Flyplassens første år passerte 13 millioner flypassasjerer, mens antallet passasjerer som benyttet Gardermoen i 2020 var 30 millioner.

Ullensaker hadde ca. 15 000 innbyggere i 1970, 18 000 i 1998 og 41 000 i 2021. Kommunen har vokst veldig etter at flyplassen kom. I 2015 lå antallet arbeidsplasser i Ullensaker på 24 000 og 13 000 av disse var tilknyttet flyplassen. 15 000 arbeidstakere reiste da til Ullensaker for å jobbe. Det var liten sysselsetting i primærnæringene jordbruk og skogbruk, bare rundt 300 arbeidsplasser.

De fleste, 7200 arbeidstakere, var sysselsatt innen transport, lager og logistikk. Varelagre og transportvirksomheter etablerer seg i kommunen og dette krever mye logistikk og gode vegforbindelser. Ullensaker er blitt et samferdselsknutepunkt.